

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 17. marraskuuta 2025
(OR. en)

14620/25
ADD 1

LIMITE

ENV 1125
WTO 100

Toimielinten välinen asia:
2025/0295(NLE)

SÄÄDÖKSET JA MUUT VÄLINEET

Asia: Liite NEUVOSTON PÄÄTÖS luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston uhanalaisten lajien kansainvälistä kauppaa koskevan yleissopimuksen (CITES) osapuolten konferenssin 20. kokouksessa (CITES CoP20) (Samarkand, Uzbekistan, 24 päivänä marraskuuta – 5 päivänä joulukuuta 2025) Euroopan unionin puolesta otettavasta kannasta

LIITE 1

Luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston uhanalaisten lajien kansainvälistä kauppaa koskevan yleissopimuksen (CITES) osapuolten konferenssin 20. kokouksessa (CITES CoP20) (Samarkand, Uzbekistan, 24 päivänä marraskuuta – 5 päivänä joulukuuta 2025) käsiteltäviä keskeisiä asioita koskeva unionin kanta

A. Yleistä

1. Unioni katsoo, että luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston uhanalaisten lajien kansainvälistä kauppaa koskeva yleissopimus, jäljempänä 'CITES-yleissopimus', on keskeinen kansainvälinen yleissopimus, jonka tavoitteena on biologisen monimuotoisuuden säilyttäminen sekä luonnonvaraisten eläinten ja kasvien laittoman kaupan torjunta.
2. Unionin olisi hyväksyttävä CITES-yleissopimuksen osapuolten konferenssin 20. kokousta (CITES CoP20) varten kunnianhimoinen kanta asiaan liittyvien unionin poliitikkojen ja kansainvälisten sitoumusten mukaisesti; niistä mainittakoon erityisesti YK:n kestävän kehityksen tavoitteet, biologista monimuotoisuutta koskevalla yleissopimuksella hyväksytty Kunmingin-Montrealin maailmanlaajuinen luonnon monimuotoisuuskehys, CITES-yleissopimuksen strateginen visio ja luonnonvaraisten eläinten ja kasvien laittoman kaupan torjuntaa koskeva YK:n yleiskokouksen päätöslauselma 79/313. Unionin kannan olisi myös edistettävä niiden tavoitteiden saavuttamista, jotka asetetaan unionin tasolla vuoteen 2030 ulottuvassa EU:n biodiversiteettistrategiassa, uudelleentarkastellussa EU:n toimintasuunnitelmassa luonnonvaraisten eläinten ja kasvien laittoman kaupan torjumiseksi¹, kaupankäynnin ja kestävän kehityksen edistämistä koskevassa unionin lähestymistavassa sekä Euroopan vihreän kehityksen ohjelmassa.

¹ Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle – Luonnonvaraisten eläinten ja kasvien laittoman kaupan torjumista koskevan EU:n toimintasuunnitelman uudelleentarkastelu (COM(2022) 581).

3. Unionin ensisijaisina tavoitteina CITES CoP20 -kokouksessa olisi oltava
 - sellaisten uhanalaisten eläin- ja kasvilajien kansainvälisen kaupan sääntely, joihin kohdistuvan kaupan määrä on kestävä, tieteeseen perustuvaa lähestymistapaa noudattaen, ja
 - luonnonvaraisten eläinten ja kasvien laittoman kaupan torjumiseen tähtäävien kansainvälisen yhteisön toimien vahvistaminen.
4. Unionin olisi CITES CoP20 -kokouksessa varmistettava, että unionin asemaa ja oikeuksia CITES-yleissopimuksen osapuolena kunnioitetaan kaikilta osin yleissopimuksen määräysten mukaisesti.
5. Unionin kannassa olisi otettava huomioon, millä tavoin CITES-mekanismeilla voidaan parantaa lajien suojelun tasoa, ja annettava tunnustusta tuloksellisia suojelutoimenpiteitä toteuttaneiden maiden ponnisteluille.
6. Luetteloiden määrä ja niiden täytäntöönpanoon liittyvien CITES-menettelyjen monimutkaisuus ovat lisääntyneet huomattavasti. Unionin olisi varmistettava, että CITES CoP20 -kokouksessa tehtävissä päätöksissä keskitytään CITES-yleissopimuksen ydinkysymyksiin. Unionin olisi varmistettava, että tehtävillä päätöksillä maksimoidaan CITES-yleissopimuksen tehokkuus minimoimalla tarpeeton hallinnollinen taakka ja saavuttamalla käytännöllisiä, kustannustehokkaita ja toteuttamiskelpoisia ratkaisuja täytäntöönpano-, valvonta- ja seurantaongelmiin.
7. Monet CITES CoP20 -kokouksessa tehdyt päätökset panee täytäntöön osapuolten konferenssin tärkein avustava toimielin, pysyvä komitea. Unionin kannan CITES CoP20 -kokousta varten olisi sen vuoksi ohjattava myös unionin lähestymistapaa pysyvän komitean 79. ja 80. kokouksissa, jotka pidetään välittömästi ennen CITES CoP20-kokousta ja sen jälkeen.

B. Erityiskysymykset

8. CITES CoP20 -kokoukselle on tehty 51 ehdotusta CITES-yleissopimuksen liitteiden muuttamiseksi. Kyseisistä ehdotuksista unioni on joko pääasiallisena tai yhtenä ehdottajana tehnyt kahdeksan ehdotusta, joiden hyväksymistä unionin olisi luonnollisesti myös tuettava.
9. Kaikkia ehdotuksia CITES-yleissopimuksen liitteiden muuttamiseksi koskevan unionin kannan olisi perustuttava asianomaisten lajien suojelun tasoon sekä siihen vaikutukseen, joka kaupalla on tai voi olla kyseisen lajin tilanteeseen. Sen vuoksi olisi otettava huomioon tärkein ja luotettavin tieteellinen näyttö noudattaen päätöslauselman Conf. 9.24 mukaisesti perusteita, joiden pohjalta CITES-yleissopimuksen liitteitä I ja II muutetaan.
10. Erityisesti olisi otettava huomioon ehdotuksissa käsiteltävien asianomaisten lajien levinneisyysalueella olevien valtioiden näkemykset. Ne ovat muun muassa ensisijainen väline niiden ihmisten kannanottojen välittämiseksi, jotka elävät läheisessä yhteydessä luonnonvaraisiin eläimiin ja kasveihin ja joiden tietämys, vastuullinen tapa hoitaa luonnonvaraisia eläimiä ja kasveja sekä toimet biologisen monimuotoisuuden suojelun ja kestävän käytön alalla ovat tärkeitä CITES-yleissopimuksen tehokkaan täytäntöönpanon ja sen tavoitteiden saavuttamisen kannalta.

11. Unioni katsoo, että CITES-yleissopimuksen eläin- ja kasvikomiteoiden ja pysyvän komitean esittämiä ehdotuksia CITES-yleissopimuksen liitteiden muuttamiseksi olisi pääsääntöisesti tuettava. Lisäksi olisi otettava huomioon arviot, joita ehdotuksista ovat esittäneet CITES-yleissopimuksen sihteeristö, IUCN/TRAFFIC² ja kaupallisesti hyödynnettävien merieläinlajien osalta niitä käsittelevä elintarvike- ja maatalousjärjestö FAO:n kahdeksas asiantuntijapaneeli.
12. Neuvoston päätöksessä (EU) 2025/1314³ unioni kannattaa lajien lisäämistä yleissopimuksen liitteisiin seuraavasti:
- *Pelophylax epeiroticus*, *Pelophylax shqipericus*, *Pelophylax ridibundus* ja *Pelophylax lessonae* (vihersammakot) CITES-yleissopimuksen liitteeseen II (liite II) (voimaantulo 18 kuukauden viiveellä);
 - *Anguilla* spp. (ankeriaat) liitteeseen II (voimaantulo 18 kuukauden viiveellä);
 - *Centrophoridae* (pistinhait) liitteeseen II;

² Kansainvälinen luonnonsuojeluliitto (IUCN) ja Traffic-verkosto ovat erikoistuneet luonnonvaraisten eläinten ja kasvien kauppaa koskeviin kysymyksiin, ja ne arvioivat CITES-yleissopimuksen liitteiden muuttamista koskevat ehdotukset perusteellisesti ennen kutakin osapuolten konferenssia.

³ Neuvoston päätös (EU) 2025/1314, annettu 23 päivänä kesäkuuta 2025, Euroopan unionin puolesta toimitettavista ehdotuksista luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston uhanalaisten lajien kansainvälistä kauppaa koskevan yleissopimuksen (CITES) liitteiden muuttamiseksi sekä kyseisen yleissopimuksen osapuolten konferenssin 20. kokouksessa Euroopan unionin puolesta otettavasta kannasta (EUVL L, 2025/1314, 30.6.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2025/1314/oj>).

- *Holothuria lessoni* liitteeseen II;
- *Actinopyga echinites*, *Actinopyga lecanora*, *Actinopyga mauritiana*, *Actinopyga miliaris*, *Actinopyga palauensis* ja *Actinopyga varians* (merimakkarat) liitteeseen II; ja
- *Commiphora wightii* liitteeseen II.

Unioni on myös päättänyt yhtyä Panaman ehdotukseen siirtää valkopilkkahaita (*Carcharhinus longimanus*)- koskeva merkintä CITES-yleissopimuksen liitteestä II liitteeseen I ja Brasilian ehdotukseen lisätä *Galeorhinus galeus* (harmaakoirahai) ja *Mustelus*-suvun (koirahait) hait liitteeseen II.

13. *Anguilla* (ankeriaat)-suvun osalta unionin kannan olisi oltava seuraava: tuetaan vahvimpien mahdollisten toimenpiteiden hyväksymistä ankeriaan (*Anguilla anguilla*) ja muiden *Anguilla*-suvun lajien suojelemiseksi kestävämmän kaupan sekä laittoman kaupan aiheuttamalta jatkuvalta taantumiselta, ottaen huomioon osapuolten konferenssin tarkastelemien eri toimenpiteiden ja päätösten väliset täydentävyydet ja synergiat.
14. Luonnonvaraisten eläinten ja kasvien laittomaan kauppaan liittyviä ehdotuksia koskevan unionin kannan olisi vastattava kattavaa lähestymistapaa, joka unionilla on laittoman kaupan ehkäisemiseen ja jossa puututaan ongelman syihin, vahvistetaan laitonta kauppaa koskevia oikeudellisia ja toimintapoliittisia puitteita, pannaan voimassa olevat säännöt vaikuttavasti täytäntöön ja edistetään laittoman kaupan vastaisia maailmanlaajuisia kumppanuuksia luonnonvaraisten eläinten ja kasvien laittoman kaupan torjumista koskevan uudelleentarkastellun EU:n toimintasuunnitelman mukaisesti.

15. Unionin olisi myös kannustettava tekemään aloitteita, joilla autetaan lisäämään asiaankuuluvien viranomaisten valmiuksia ja jakamaan tietoja ja parhaita toimintatapoja pyrittäessä parantamaan CITES-yleissopimuksen täytäntöönpanoa ja yhteistyötä alkuperä-, kauttakuljetus- ja kohdemaiden välillä.
16. Unioni toteaa, että osapuolet ovat esittäneet useita ehdotuksia, jotka koskevat norsunluun ja sarvikuonon sarven kaupallisessa tarkoituksessa tapahtuvaa kansainvälistä kauppaa. Unioni katsoo, että tällaisen kaupan uudelleen sallimiseen ei ole edellytyksiä, joten unioni ei CoP20 -kokouksessa tue ehdotuksia aloittaa tällaista kauppaa uudelleen. Norsunluun ja sarvikuonon sarven sisäisten markkinoiden osalta unionin olisi edelleen tuettava CITES-yleissopimuksen soveltamisalan rajoissa oikeasuhteisia ja vaikuttavia toimenpiteitä, jotka perustuvat parhaaseen saatavilla olevaan näyttöön.
17. Unioni toteaa, että CITES-yleissopimuksen laajentaminen liitteiden muuttamiseksi ja uusien lajien lisäämiseksi tai niiden aseman muuttamiseksi luetteloissa on lisännyt merkittävästi CITES-yleissopimuksen mukaisten toimien määrää ja monimutkaisuutta, mikä asettaa yhä suurempia vaatimuksia CITES-yleissopimuksen sihteeristölle, komiteoille ja osapuolille. Rahoitus ei kuitenkaan ole kasvanut tämän työmäärän tahdissa. Unionin olisi otettava tämä kehitys asianmukaisesti huomioon määrittäessään painopisteitään CITES CoP20-kokousta varten ja keskusteltaessa CITES-yleissopimuksen sihteeristön tulevasta talousarviosta.